

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

આરક્ષિત કર્યું :૨૨/૦૭/૨૦૨૫

જાહેર કર્યું :૦૫/૦૮/૨૦૨૫

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૪૨૧/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૪૨૧/૨૦૧૯

ઈન સિવિલ એપિલકેશન (ફોર અમેન્ડમેન્ટ) નંબર ૧/૨૩૨૩

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૫૦૭૮/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૪૨૩૫/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૫૯૩૪/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૯૦૯૩/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૯૫૬૨/૨૦૨૩

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૪૦૯૪/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૨૨૬૮૩/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૮૬/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૪૬૯૪/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૮૯૬૪/૨૦૧૯

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૧૮૮૯/૨૦૨૦

સાથે

આર/ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૩૫૭૩/૨૦૧૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ સંદીપ એન ભટ્ટ

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

=====

ખોડાભાઈ હાથીભાઈ ખાંટ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડના નિર્દેશક અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદારો તરફથી: શ્રી જી. એમ. અમીન, એડવોકેટ

બાકીના સામવાળાઓ તરફથી: શ્રી પ્રેમલ જોશી, સુશ્રી હર્ષલ એન. પંડ્યા, શ્રી
વિશ્વત જાની, શ્રી મેહુલ રાઠોડ, શ્રી એચ. એસ. મુનશા, સુશ્રી અર્યના અમીન,
શ્રી ડી. જી. ચૌહાણ, શ્રી પ્રણવ શાહ

રાજ્યના સત્તાધિકારીઓ તરફથી: શ્રી હેનિલ એમ. શાહ, શ્રી પાર્થ પટેલ, સુશ્રી સુરભિ ભાટી, શ્રી જીત જોતંગિયા, સુશ્રી ધરિત્રી પંચોલી, સહાયક સરકારી વકીલો

=====

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ સંદીપ એન ભટ્ટ

કોમન સી એ વી જજમેન્ટ

૧.૧ અરજીઓના આ જૂથમાં સામેલ મુદ્દો સમાન હોવાથી, સંબંધિત પક્ષો માટે વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલા દાવાઓ તેમજ રજૂઆતો પણ સમાન છે, વિદ્વાન વકીલોની સંમતિ સાથે, આ તમામ બાબતોની સુનાવણી અને નિર્ણય આ અદાલત દ્વારા એકસાથે કરવામાં આવે છે.

૧.૨ ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૨૬ હેઠળ અરજીઓનું આ જૂથ અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યું છે, જેમાં પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લેણાંની ગણતરી કરીને ફરીથી ચૂકવવામાં આવેલી રકમની વસૂલાત સામે પ્રતિવાદી અધિકારીઓને નિર્દેશ આપવાની માંગ કરવામાં આવી છે.

૨. સગવડતા માટે, જેમ કે વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૧૪૨૧/૨૦૧૯ વિદ્વાન વકીલો દ્વારા દલીલ કરવામાં આવે છે, તેને મુખ્ય બાબત તરીકે લેવામાં આવે છે, તેથી, તે બાબતની હકીકતો નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવી છે.

૨.૧ અરજદાર શરૂઆતમાં અમદાવાદ જિલ્લા પંચાયતમાં ઓઈલમેન/ટ્યુબવેલ ઓપરેટર્સ તરીકે સેવામાં જોડાયો હતો.

૨.૨ આ સેવાઓ નવા રચાયેલા ગુજરાત જળ સંસાધન વિકાસ નિગમને ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ પર ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી.

૨.૩ સરકારે ૧૪/૧૦/૧૯૮૧ તારીખનો ઠરાવ પસાર કર્યો છે જેમાં તમામ કર્મચારીઓ પાસેથી વિકલ્પો આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા છે કે શું તેઓ ઉપરોક્ત ઠરાવ દ્વારા મૂળ વિભાગમાં પરત ફરવા માંગે છે કે કોર્પોરેશન સાથે ચાલુ રાખવા માંગે છે અને ઉપરોક્ત ઠરાવને અનુસરીને, તમામ કર્મચારીઓને ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ સુધી મૂળ વિભાગના કર્મચારીઓ તરીકે ગણવામાં આવ્યા હતા.તેથી, અરજદારોને ૧૯૭૨ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ સુધીના સમયગાળા માટે જ અમદાવાદ જિલ્લા પંચાયતના કર્મચારીઓ તરીકે ગણવામાં આવતા હતા અને ત્યારબાદ તેમને ગુજરાત જળ સંસાધન વિકાસ નિગમના કર્મચારીઓ તરીકે ગણવામાં આવતા હતા.

૨.૪ અરજદારો વર્ષ ૨૦૦૫-૨૦૦૭ ની વચ્ચે કોર્પોરેશનમાંથી નિવૃત્ત થયા હતા.

૨.૫ કોર્પોરેશન પાસે પેન્શન યોજના નથી.

૨.૬ તેથી નિવૃત્તિ પછી, તેમને કોન્ઝિડ્યુટરી પ્રોવિડન્ટ ફંડ સ્કીમ, ગ્રેયુઇટી, લીવ એનકેશમેન્ટ વગેરે મુજબ નિવૃત્તિ લેણાં આપવામાં આવ્યાં હતાં, જેનો અર્થ થાય છે કે તેઓએ કોર્પોરેશનમાં ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ થી ૩૧/૦૫/૨૦૦૬ સુધી સેવા આપી હતી. ૧૯૭૮થી ૨૦૦૬ સુધીના સમયગાળા માટે કોર્પોરેશન દ્વારા ગ્રેયુઇટીની રકમ ચૂકવવામાં આવી હતી.

૨.૭ નિવૃત્તિના લગભગ ૯ વર્ષ પછી, અરજદાર અને અન્ય સમાન સ્થિત વ્યક્તિઓએ પેન્શનની મંજૂરી માટે વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૧૦૪૭૬/૨૦૧૫ દાખલ કરીને આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે, જેને આ અદાલતની સંકલન ખંડપીઠે મંજૂરી આપી હતી.

૨.૮ તે આદેશ પછી, અરજદારો ૦૧/૧૧/૧૯૭૨ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ સુધીના સમયગાળા માટે રાજ્ય સરકાર પાસેથી પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લેણાં માટે હકદાર બન્યા હતા.

૨.૯ તેથી, જે સમયગાળા માટે તેમને કોર્પોરેશન તરફથી પહેલેથી જ ગ્રેયુટી મળી હતી, તે માટે ફરીથી પંચાયત પાસેથી અનુદાન આપવાનો આદેશ આપ્યો હતો.જેના માટે ગ્રેયુટી ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ સુધીના સમયગાળા માટે પહેલેથી જ આપવામાં આવે છે.

૨.૧૦ આ તે રકમ છે જે કોર્પોરેશન તેમજ પંચાયત દ્વારા અરજદારોને ચૂકવવામાં આવે છે, જે તેમની પાસેથી વસૂલવામાં આવે છે, જેના માટે અરજદારોએ આ અરજીઓ દ્વારા આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે.

૩. અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી જી. એમ. અમીન અને શ્રી જોશી, કુ. પંડ્યા, શ્રી જાની, શ્રી મુનશો, શ્રી રાઠોડ, શ્રી શાહ, શ્રી ચૌહાણ, સુશ્રી અમીન, સંબંધિત પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલો.તાત્કાલિક પરત કરી શકાય તેવો નિયમ.વિદ્વાન વકીલોની સંમતિ સાથે, આ તમામ બાબતો સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ માટે લેવામાં આવે છે.

૪.૧ અરજદારો વતી જાણીતા વકીલ શ્રી જી. એમ. અમીને રજૂઆત કરી હતી કે પેન્શનની બાકી રકમમાંથી વસૂલાત કરી શકાતી નથી અને નિયમ વસૂલાતની મંજૂરી આપતો નથી, તેથી તેમણે અરજદારો પર ગ્રેવિટી અને સી. પી. એફ. ની રકમ વસૂલવા માટે દબાણ કર્યું છે, જે સંપૂર્ણપણે બિનજરૂરી છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારોએ વાસ્તવમાં કોર્પોરેશન સાથે કામ કર્યું છે અને આ અદાલતની સંકલન બેન્ચના ચુકાદામાં ઉલ્લેખિત તારીખ લાયકાત સેવાની લંબાઈની ગણતરી માટેની કાલ્પનિક તારીખ છે અને તેને અમદાવાદ જિલ્લા પંચાયતમાં વાસ્તવિક કામગીરી સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી, તેથી, ગ્રેવિટી વસૂલવા માટે કોર્પોરેશન દ્વારા લેવામાં આવેલું વલણ સંપૂર્ણપણે બિનજરૂરી છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે, અરજદારોની વર્ષ ૧૯૭૮માં કોર્પોરેશનમાં બદલી કરવામાં આવી હતી, જોકે તેઓ તે તારીખથી તેઓ નિવૃત્ત થયા ત્યાં સુધી કામ કરી રહ્યા હતા.કોર્પોરેશનનો કેસ એ છે કે આ અદાલતની સંકલન ખંડપીઠે નિવૃત્તિની તારીખ ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ નક્કી કરી છે અને તેથી, કોર્પોરેશન ૦૮/૦૭/૧૯૮૧ થી નહીં પણ ૦૭/૦૬/૧૯૭૮ થી ગ્રેવિટી ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે અને તેથી, ૧૯૭૮ થી ૧૯૮૧ સુધીના સમયગાળા માટે અંતર છે, તેથી, કોર્પોરેશને પેન્શનની બાકી રકમમાંથી ગ્રેવિટીની રકમ વસૂલવાનો આદેશ આપ્યો છે.અરજદારોએ વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે આ અદાલત દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલી તારીખ અરજદારોની લાયકાત સેવાની લંબાઈની ગણતરી માટે એક કાલ્પનિક તારીખ છે અને તેથી, અરજદારોએ ૧૯૭૮ થી કોર્પોરેશન

સાથે સેવા આપી છે અને તેથી, કોર્પોરેશન ૧૯૭૮ થી ગ્રેયુટી ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે.તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે અરજદારોના પેન્શનના ક્ષેત્રોમાંથી પ્રોવિડન્ટ ફંડની વસૂલાત કરવાની પ્રતિવાદી અધિકારીઓની વિવાદિત કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર છે અને અરજદારો પાસેથી રકમની વસૂલાત ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૯નું ઉલ્લંઘન છે.

૪.૨ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (પેન્શન) નિયમો, ૨૦૦૨ ને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારો તેમની સેવામાં જોડાવાની તારીખથી તેમની નિવૃત્તિ સુધી ગ્રેયુટી મેળવવાનો હકદાર છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અદાલતે ચુકાદો આપતી વખતે સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જણાવ્યું હતું કે મૂળ વિભાગમાં આપવામાં આવતી સેવાઓ પેન્શનના હેતુ માટે ગણવામાં આવે છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારો પેન્શન પર વ્યાજ મેળવવા માટે પણ હકદાર છે કારણ કે તે નિયમો અને સરકારી પરિપત્રો હેઠળ સ્વીકાર્ય છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડના નિયામકને વ્યાજની દરખાસ્ત મોકલવી એ વિભાગની ફરજ છે, જે વિભાગે કરી નથી.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અદાલતે એક નરુભા મોહબ્બત્સિંહ ઝાલાને વ્યાજ આપ્યું છે.તેમણે ભાગ્યે જ રજૂઆત કરી છે કે કોર્પોરેશન પાસે કોઈ પેન્શન યોજના નથી.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે કોર્પોરેશન દ્વારા કરવામાં આવેલી વસૂલાત અરજદારોને વ્યાજ સાથે પરત કરવી જરૂરી છે.

જ.૩ તેમની રજૂઆતના સમર્થનમાં, તેમણે નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો છે.

(૧) સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૬૫૧૧/૨૦૧૭-ગુલાબજી કસ્તુરજી બોરાના

(૨) (૨૦૧૫) જ એસ. સી. સી. ૩૩૪-પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ રફીક મસીહ

(૩) સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૬૧૮૮/૨૦૧૧-મથુરભાઈ દર્શનભાઈ ગલથારિયા વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય

(૪) સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૬૧૩૮/૨૦૦૬-એસ. કે. પંડ્યા વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય

(૫) ૨૦૧૬ (૦) એ આઈ જે ઈ એલ - એચ સી ૨૩૭૦૯૮-પ્રવીણભાઈ કાંતિલાલ ગણાત્રા વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય

(૬) (૨૦૦૯) ૩ એસ સી સી ૪૭૫-સૈયદ અબ્દુલ કાદિર વિરુદ્ધ
બિહાર રાજ્ય

(૭) ૨૦૨૪ (૦) એ આઈ જે ઈ એલ -એસ સી ૭૩૮૮૪-જગદીશ
પ્રસાદ સિંહ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય

(૮) ૨૦૨૨ એસ સી સી ઓનલાઈન એસ સી ૫૩૬-થોમસ ડેનિયલ
વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય

(૯) સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૬૦૫૭/૨૦૧૫-અજીતભાઈ
વસંતભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારી

(૧૦) સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૬૩૫૧/૨૦૧૪-
રંજનબેન દોલાત્રાઈ દેસાઈ વિરુદ્ધ તાલુકા વિકાસ અધિકારી

(૧૧) (૨૦૧૪) ૮ એસ સી સી ૮૯૪-ડીડી તિવારી વિરુદ્ધ ઉત્તર
હરિયાણા બિજલી વિતરણ નિગમ લિમિટેડ

૪.૪ તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અરજીઓને મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે.

પ.૧ તેનાથી વિપરીત, વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રેમલ જોશી, વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિશ્વુત જાની, વિદ્વાન વકીલ શ્રી અભિજીત રાઠોડ, વિદ્વાન વકીલ શ્રી મેહુલ રાઠોડ, સંબંધિત પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલ કુ. અર્યના અમીને આ અરજીઓનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે.વિદ્વાન વકીલ શ્રી જોશીએ પંચાયત દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા જવાબમાં સોગંદનામા તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે નિવૃત્તિ પછી, અરજદારોને સી. પી. એફ. યોજના, ગ્રેયુદ્ધટી, લીવ એન્કેશમેન્ટ વગેરે મુજબ નિવૃત્તિની બાકી રકમ આપવામાં આવી હતી, જેનો અર્થ થાય છે કે તેઓએ કોર્પોરેશનમાં ૧૯૭૮ થી નિવૃત્તિની તારીખ સુધી સેવા આપી હતી.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે તે મુજબ, અરજદારોને કોર્પોરેશન દ્વારા ૧૯૭૮ થી ૨૦૦૬ સુધી ગ્રેયુદ્ધટી ચૂકવવામાં આવી હતી.તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે આ અદાલતની સંકલન બેન્ચના આદેશ પછી, અરજદારો ૦૧/૧૧/૧૯૭૨ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ સુધીના સમયગાળા માટે રાજ્યમાંથી પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લેણાં માટે હકદાર બની ગયા હતા, હવે જે સમયગાળા માટે તેમને પહેલેથી જ ગ્રેયુદ્ધટી મળી છે તે સમયગાળા માટે કોર્પોરેશન પાસેથી ફરીથી પંચાયત પાસેથી ગ્રેયુદ્ધટી આપવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે; જે સમયગાળા માટે ગ્રેયુદ્ધટી પહેલેથી જ આપવામાં આવી છે તે સમયગાળો એટલે કે ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ ને સમાયોજિત કરવો પડશે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સંબંધિત પંચાયતને રાજ્ય સરકાર

દ્વારા કોર્પોરેશન સાથે પરામર્શ કરીને રકમને સમાયોજિત કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, પ્રશ્નમાં રહેલી રકમ અરજદારો પાસેથી વસૂલવામાં આવી હતી.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારોએ લગભગ ૯ વર્ષના વિલંબ પછી અગાઉ આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે.

૫.૨ તેમની રજૂઆતના સમર્થનમાં, તેમણે ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (પેન્શન) નિયમો, ૨૦૦૨ના નિયમ ૧૯ પર આધાર રાખ્યો છે અને તે બમણી રકમ રજૂ કરી છે જે અરજદારોને કોર્પોરેશન તેમજ પંચાયત દ્વારા ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ ના સમયગાળા માટે ચૂકવવામાં આવી છે અને તેથી, જેમાંથી એકને સમાયોજિત કરવો પડશે અને સત્તાવાળાઓએ અરજદારો પાસેથી યોગ્ય રીતે રકમ વસૂલ કરી છે.

૫.૩ તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અરજીઓ રદ થઈ શકે છે.

૬. કોર્પોરેશન વતી જાણીતા વકીલ સુશ્રી હર્ષલ પાંડ્યએ પણ આ અરજીઓનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે.તેમણે કોર્પોરેશન દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા જવાબમાં સોગંદનામા તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે.તેમણે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રેમલ જોશી દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને સ્વીકારી છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારોએ અગાઉ પણ લગભગ ૯ વર્ષના વિલંબ પછી આ અદાલતનો સંપર્ક

કર્યો છે.તેમણે એવી બમણી રકમ પણ રજૂ કરી છે જે અરજદારોને કોર્પોરેશન તેમજ પંચાયત દ્વારા ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ ના સમયગાળા માટે ચૂકવવામાં આવી છે અને તેથી, જેમાંથી એકને સમાયોજિત કરવી પડશે અને સત્તાવાળાઓએ અરજદારો પાસેથી યોગ્ય રીતે રકમ વસૂલ કરી છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અરજીઓ રદ થઈ શકે છે.

૭. રાજ્ય માટે વિદ્વાન એ. જી. પી. સુશ્રી સુરભી ભાટી, શ્રી હેનિલ શાહ, શ્રી પાર્થ પટેલ, શ્રી જીત જોતાનગિયા, સુશ્રી ધરિત્રી પંચોલીએ કોર્પોરેશન/પંચાયત માટે વિદ્યાર્થી વકીલો દ્વારા પ્રચાર કરવામાં આવેલી રજૂઆતોનો સ્વીકાર કર્યો છે.તેમણે પણ આ અરજીઓનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે તે નિર્વિવાદ હકીકત છે કે કોર્પોરેશન પાસે કોઈ પેન્શન યોજના નથી; અને અરજદારો ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ સુધી રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓ હતા અને તે પછી, ઠરાવ દ્વારા, તેઓ કોર્પોરેશનના કર્મચારીઓ હતા; અને અરજદારોએ અગાઉ રાજ્ય સરકાર સાથે લાયકાતની સેવા આપી નથી; અને અરજદારોએ તેમના પેન્શનરી લાભો માટે ૯ વર્ષના વિલંબ પછી આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે; અને આ અદાલતે તે અરજીઓને મંજૂરી આપી છે અને અરજદારોને પેન્શનરી લાભો આપ્યા છે અને પ્રતિવાદી અધિકારીઓને તેમની અગાઉની સેવાને માત્ર પેન્શનના હેતુ માટે ધ્યાનમાં લેવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે; અને રાજ્ય સરકારે આ નિર્ણય કર્યા પછી આ નિર્ણય લીધો છે. નિર્દેશમાં જણાવ્યું હતું કે, તેમની

સેવાઓને પેન્શનપાત્ર સેવા તરીકે ગણવામાં આવે છે અને તે મુજબ નિવૃત્તિની બાકી રકમ ચૂકવવામાં આવે છે; અને આ અરજદારો વર્ષ ૨૦૦૫ થી ૨૦૦૭ દરમિયાન સેવામાંથી નિવૃત્ત થયા છે; અને આ અદાલતના નિર્દેશને અનુસરીને, કોર્પોરેશને સી. પી. એફ. ની હાલની યોજના અનુસાર નિવૃત્તિની બાકી રકમ ચૂકવી છે અને તે મુજબ, અરજદારોને ગ્રેયુટી, રજા રોકડકરણ અને અન્ય લાભો આપવામાં આવ્યા હતા; અને પંચાયતે પેન્શન સહિત નિવૃત્તિની બાકી રકમ માટે અરજદારોના કેસને પણ ધ્યાનમાં લીધો છે અને અરજદારોને તમામ નિવૃત્તિની બાકી રકમ ચૂકવી છે, તેથી, અરજદારોને બમણી ચુકવણી પ્રાપ્ત થઈ છે, જેમાંથી એક સી. પી. એફ. ની હાલની યોજના મુજબ નિવૃત્તિની બાકી રકમ ચૂકવવામાં આવી છે. કોર્પોરેશન અને બીજું ૧૯૭૮ થી ૧૯૮૧ સુધીના સમયગાળા માટે પંચાયત/રાજ્યનું છે; અને બાકી નીકળતી રકમમાંથી એક પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓ દ્વારા અરજદારો પાસેથી વસૂલવી પડશે અને તેથી કોર્પોરેશને તે મુજબ એક રકમ સમાયોજિત કરી છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અરજીઓ રદ થઈ શકે છે.

૮.૧ મેં સંબંધિત પક્ષો માટે વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી હરીફ રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધી છે.મેં રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ દસ્તાવેજોનો અભ્યાસ કર્યો છે.રેકૉર્ડ તેમજ ઉપર નોંધાયેલા તથ્યો પરથી એવું સ્પષ્ટ થાય છે કે અરજદારો વર્ષ ૧૯૭૨માં અમદાવાદ જિલ્લા પંચાયતમાં ઓઈલમેન્ટ/ટ્યુબવેલ ઓપરેટર્સ

તરીકે સેવામાં જોડાયા હતા.ગુજરાત જળ સંસાધન વિકાસ નિગમની રચના થયા પછી, અરજદારોને ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ પર નિગમમાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા હતા.ત્યારબાદ, સરકારના તારીખ ૧૪/૧૦/૧૯૮૧ ના ઠરાવ મુજબ, તમામ કર્મચારીઓને ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ સુધી મૂળ વિભાગના કર્મચારીઓ તરીકે ગણવામાં આવતા હતા, એટલે કે તે તારીખ પછી, તમામ કર્મચારીઓને કોર્પોરેશનના કર્મચારીઓ તરીકે ગણવામાં આવે છે.કોર્પોરેશન પાસે પેન્શન યોજના નથી, જે અરજદારો જાણે છે.

૮.૨ અરજદારો વર્ષ ૨૦૦૫ થી ૨૦૦૭ દરમિયાન કોર્પોરેશનની સેવામાંથી નિવૃત્ત થયા છે.કોર્પોરેશને સી. પી. એફ. યોજના, ગ્રેયુઇટી, લીવ એનકેશમેન્ટ વગેરે મુજબ નિવૃત્તિ લેણાં ચૂકવ્યા છે, જેનો અર્થ થાય છે ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ થી તેમની નિવૃત્તિ સુધીના સમયગાળા માટે કોર્પોરેશન સાથે સેવા આપી હતી.

૮.૩ લગભગ ૯ વર્ષના વિલંબ પછી, અરજદારોએ પેન્શન આપવા માટે આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે, જેને આ અદાલત દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને આ રીતે પ્રતિવાદી અધિકારીઓને તેમની અગાઉની સેવાને માત્ર પેન્શનના હેતુ માટે ધ્યાનમાં લેવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો અને તે મુજબ, નિવૃત્તિ લાભોની ચૂકવણી કરી હતી.હવે, જે સમયગાળા માટે અરજદારોને તેમની નિવૃત્તિ પછી કોર્પોરેશન તરફથી ગ્રેયુઇટી મળી ચૂકી છે, આ અદાલતના આદેશ મુજબ, તેમને

પંચાયત/રાજ્ય તરફથી જે નિવૃત્તિનો લાભ મળે છે તે જ લાભ આપવામાં આવ્યા હતા.જે સમયગાળા માટે ગ્રેયુટી પહેલેથી જ આપવામાં આવી છે એટલે કે ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ પંચાયત/રાજ્ય અને કોર્પોરેશન વચ્ચે સંકલન ન હોવાને કારણે અરજદારોને ફરીથી ચૂકવવામાં આવે છે.આમ, અરજદારોને કોર્પોરેશન તેમજ પંચાયત દ્વારા પણ અને ખાસ કરીને ૧૯૭૮ થી ૧૯૮૧ સુધીના સમયગાળા માટે સમાન નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવવામાં આવતા હતા.ત્યારબાદ, રાજ્ય દ્વારા પંચાયતને કોર્પોરેશન સાથે પરામર્શ કરીને ઉપરોક્ત રકમને સમાયોજિત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો અને તે મુજબ કોર્પોરેશન દ્વારા અરજદાર પાસેથી ઉપરોક્ત બમણી રકમ વસૂલવામાં આવી હતી.

૮.૪ આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, આ અદાલતને લાગે છે કે આ અદાલત સમક્ષ નિર્ણય માટેનો એકમાત્ર પ્રશ્ન એ હશે કે, ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ સુધીના સમયગાળા માટે અરજદારોને જે રકમ ફરીથી ચૂકવવામાં આવે છે, જે પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓ દ્વારા વસૂલવામાં આવે છે, તે અરજદારોને પરત કરવામાં આવે કે નહીં?

૮.૫ તે નોંધની બાબત છે કે કોર્પોરેશને અરજદારોને તેમની હાલની યોજના અનુસાર તમામ નિવૃત્તિ લેણાં ચૂકવી દીધા છે, જેનો અર્થ છે કે નિવૃત્તિ પછી સી. પી. એફ., ગ્રેચ્યુઇટી લીવ એનકેશમેન્ટ વગેરે, જે એક નિર્વિવાદ હકીકત છે.

૮.૬ તે પણ નોંધની બાબત છે કે આ અદાલતના આદેશ મુજબ, રાજ્યએ આ કેસને ધ્યાનમાં લીધો છે પેન્શન માટે અરજદારો અને તે મુજબ, તેમને પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવ્યા, જે પણ એક નિર્વિવાદ હકીકત છે.

૮.૭ તે પણ નોંધની બાબત છે કે ૦૭/૦૮/૧૯૭૮ થી ૧૩/૧૨/૧૯૮૧ સુધીના સમયગાળા માટે આ અદાલતના આદેશ મુજબ કોર્પોરેશન તેમજ રાજ્ય દ્વારા અરજદારોને નિવૃત્તિ લેણાં ચૂકવવામાં આવે છે અને તેથી, ઉપરોક્ત સમયગાળા માટે, અરજદારોને નિવૃત્તિ લેણાં બે વાર ચૂકવવામાં આવે છે, જે એક નિર્વિવાદ હકીકત પણ છે.

૮.૮ તેથી, રાજ્ય સરકાર દ્વારા પંચાયતને કોર્પોરેશન સાથે પરામર્શ કરીને રકમને સમાયોજિત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો અને તે મુજબ, સત્તાવાળાઓ દ્વારા અરજદારોને જે બમણી રકમ ચૂકવવામાં આવી છે તે વસૂલ કરવી પડશે અને તે મુજબ પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓ દ્વારા અરજદારો પાસેથી

વસૂલ કરવામાં આવશે.આ તે રકમ છે જે અરજદારો દ્વારા વ્યાજ સાથે પરત માંગવામાં આવે છે.

૮.૯ આ તબક્કે, ગુજરાત સિવિલ સર્વિસ (પેન્શન) નિયમો, ૨૦૦૨ના નિયમ ૧૯નો ઉલ્લેખ કરવાની જરૂર છે, જે નીચે મુજબ છે.

“૧૯. પેન્શનની સંખ્યા પર મર્યાદા –

૧. સરકારી કર્મચારીને એક જ સમયે અથવા એક જ સતત સેવા માટે એક જ સેવા અથવા પદ પર બે પેન્શન નહીં મળે.

૨. એક સરકારી કર્મચારી કે જેણે નિવૃત્તિ પેન્શન અથવા નિવૃત્તિ પેન્શન પર નિવૃત્તિ લીધી હોય અને ત્યારબાદ ફરીથી નોકરી કરી હોય, તે તમને અલગ પેન્શન અથવા ગ્રેયુટી અથવા તેની પુનઃ રોજગારની મુદત માટે હકદાર રહેશે નહીં.”

૮.૧૦ ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, કોઈ પણ વ્યક્તિ બમણા લાભનો દાવો કરી શકશે નહીં.વધુમાં, તે પુનઃપ્રાપ્તિનો કેસ નથી પરંતુ માત્ર પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓ દ્વારા ગોઠવણનો કેસ છે, જે પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓએ યોગ્ય રીતે

સુસ્ત રીતે કર્યું છે.આ અદાલતના આદેશ મુજબ, રાજ્ય/પંચાયતે પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લાભો આપ્યા છે અને તે જ અરજદારોને આપવામાં આવ્યા છે અને તેઓ તેના ફળોનો આનંદ માણી રહ્યા છે અને તે જ સમયે, કોર્પોરેશન દ્વારા તેમની નિવૃત્તિ સમયે કરવામાં આવેલી સી. પી. એફ. ની ચુકવણીનો અર્થ વર્ષ/૨૦૦૫ થી ૨૦૦૭ માં થાય છે કારણ કે કોર્પોરેશન પાસે કોઈ પેન્શન યોજના ઉપલબ્ધ નથી અને તેઓ કોર્પોરેશનના કર્મચારીઓ છે, તેઓ પણ ઉપરોક્ત ફળોનો આનંદ માણી રહ્યા હતા.એ નોંધવામાં આવે છે કે તે સમયે, આ અદાલતનો કોઈ આદેશ નથી કારણ કે અરજદારે લગભગ ૯ વર્ષના વિલંબ પછી આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે, જે પોતે જ શરતી પાસું છે અને કોર્પોરેશને અરજદારોને તેમની નિવૃત્તિ પછી તરત જ નિવૃત્તિની બાકી રકમ ચૂકવી દીધી છે, જેનો અર્થ વર્ષ ૨૦૦૫ થી ૨૦૦૭ માં થાય છે.આ સંજોગોમાં, એક રકમની વસૂલાત માટે પ્રતિવાદી અધિકારીઓની કાર્યવાહી ન્યાયી અને કાયદેસર છે અને આ અદાલત તેમાં કોઈ દખલગીરીની બાંહેધરી આપતી નથી.

૮.૧૧ આ તબક્કે, ઓએનજીસી કર્મચારીઓના અધિકારોના સંરક્ષણ માટેની સમિતિ વિરુદ્ધ ઓઈલ એન્ડ નેચરલ ગેસ કમિશનના કેસમાં તેના અધ્યક્ષ દ્વારા ૧૯૯૦ (૦) એ. આઈ. જે. ઈ. એલ.-એસ. સી. ૬૭૮૫ = (૧૯૯૦) ૨ એસ. સી. સી. ૪૭૨ માં અહેવાલ દ્વારા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ

આપવો ફળદાયી રહેશે, ખાસ કરીને પેરા:૧, ૯ અને તેમાંથી ૧૫, જે નીચે મુજબ વાંચે છે.

“૧. બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી આ રિટ પિટિશનમાં વિચારણા માટે જે એકમાત્ર પ્રશ્ન ઊભો થાય છે તે એ છે કે જે વ્યક્તિઓ ઓઈલ એન્ડ નેચરલ ગેસ કમિશન (હવે પછી 'કમિશન' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) સાથે કામચલાઉ ક્ષમતામાં કાર્યરત હતી, જ્યારે તે ઓઈલ એન્ડ નેચરલ ગેસ કમિશન એક્ટ, ૧૯૫૯ (હવે પછી ઓએનજીસી એક્ટ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ના કાયદા પહેલા ભારત સરકારના વિભાગ તરીકે ચલાવવામાં આવી રહ્યો હતો અને જેઓને પછીથી કમિશનમાં સમાવી લેવામાં આવ્યા હતા, જેમ કે ઉપરોક્ત અધિનિયમ હેઠળ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યા હતા, તેઓ પેન્શન માટે હકદાર છે, પ્રોવિડન્ટ ફંડ લાભો ઉપરાંત, જેના માટે તેઓ હકદાર છે. એમ્પ્લોઈઝ પ્રોવિડન્ટ ફંડ એન્ડ મિસેલેનિયસ પ્રોવિઝન્સ એક્ટ (ત્યારબાદ પ્રોવિડન્ટ ફંડ એક્ટ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે).

૯. વર્તમાન કેસમાં, અરજદારો તે સમયે કામચલાઉ ધોરણે કાર્યરત હતા જ્યારે આયોગની સ્થાપના ઓએનજીસી અધિનિયમ હેઠળ

વૈધાનિક સંસ્થા તરીકે કરવામાં આવી હતી અને તે તારીખે તેઓ પેન્શનનો દાવો કરવા માટે હકદાર ન હતા કારણ કે સંબંધિત નિયમો હેઠળ કામચલાઉ ધોરણે કાર્યરત વ્યક્તિને પેન્શન ચૂકવવાપાત્ર ન હતું.તેથી, અરજદારો એવો દાવો કરી શકતા નથી કે ૧૯૫૯માં ઓએનજીસી અધિનિયમ હેઠળ સ્થાપિત આયોગના કર્મચારી બનવાની તારીખે, તેમને પેન્શનનો અધિકાર હતો જેને કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૧) અને નિયમન ૩ની કલમ (૨) હેઠળ સુરક્ષિત કરવામાં આવ્યો છે.અરજદારો ઉપરોક્ત જોગવાઈઓના રક્ષણનો દાવો પણ આ આધાર પર કરી શકતા નથી કે પેન્શન મેળવવાનો અધિકાર પેટા-કલમ હેઠળ આયોગના કર્મચારી બનવાની તારીખે તેમની સેવાની શરતનો એક ભાગ હતો.

(૧) ઓએનજીસી અધિનિયમની કલમ ૧૩ હેઠળ, તેમને લાગુ પડતા સંબંધિત સેવા નિયમો હેઠળ, તેઓ ક્યાં તો પેન્શન અથવા ફાળો આપનાર પ્રોવિડન્ટ ફંડના લાભનો દાવો કરી શકે છે અને તેઓ બંને લાભોનો લાભ મેળવી શકતા નથી.અરજદારો પ્રોવિડન્ટ ફંડ એક્ટ અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ સ્કીમ હેઠળ કોન્ટ્રિબ્યુટરી પ્રોવિડન્ટ ફંડનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર હોવાથી અને છેલ્લા ૨૮ વર્ષથી આ લાભ મેળવ્યો હોવાથી, તેઓએ આ લાભ પસંદ કર્યો હોવાનું માનવું જોઈએ અને તેઓ પેન્શન સંબંધિત સેવા નિયમોનો

ઉપયોગ કરી શકતા નથી અને તેમની સેવાની શરતોના ભાગરૂપે પેન્શન મેળવવાના અધિકારનો દાવો કરી શકે છે.તેથી અમે પેટા-કલમની જોગવાઈઓના આધારે શ્રી રામમૂર્તિની દલીલને સ્વીકારવામાં અસમર્થ છીએ. (૧) ઓ. એન. જી. સી. અધિનિયમની કલમ ૧૩ અને નિયમન ૩ની કલમ (૨), કે અરજદારો પ્રોવિડન્ટ ફંડ અધિનિયમ અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ યોજના હેઠળ તેમને ચૂકવવાપાત્ર પ્રોવિડન્ટ ફંડ ઉપરાંત પેન્શનનો દાવો કરવા માટે હકદાર છે.

૧૫. ઉપર જણાવેલા કારણોસર, એવું માનવું આવશ્યક છે કે જે વ્યક્તિઓ આયોગ સાથે કામચલાઉ ક્ષમતામાં કાર્યરત હતી જ્યારે તે ઓ. એન. જી. સી. અધિનિયમના કાયદા પહેલા ભારત સરકારના વિભાગ તરીકે ચલાવવામાં આવી રહ્યું હતું અને જેઓને પછીથી આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થાપિત આયોગમાં સમાવી લેવામાં આવ્યા હતા, તેઓ પ્રોવિડન્ટ ફંડ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ હકદાર છે તે પ્રોવિડન્ટ ફંડ લાભો ઉપરાંત પેન્શન માટે હકદાર નથી. તેથી રિટ પિટિશન પડી જાય છે અને તે મુજબ તેને બરતરફ કરવામાં આવે છે.ખર્ચ અંગે કોઈ ઓર્ડર આપવામાં આવશે નહીં.”

૮.૧૨ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયોમાં પ્રતિપાદિત કાયદાના સંદર્ભમાં તેમજ અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા વિશ્વાસ કરાયેલ આ અદાલતના સંબંધમાં કોઈ વિવાદ ન હોઈ શકે, જો કે, વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને તે અરજદારો માટે વધુ મદદરૂપ ન હોઈ શકે.વર્તમાન કેસ આવા તથ્યો સાથે આ નિર્ણયોના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતો નથી.

૯. ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર, આ અરજીઓ રદ કરવાની જરૂર છે અને તે મુજબ રદ કરવામાં આવે છે.નિયમ નાબૂદ કરવામાં આવે છે.અગાઉ આપવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય તો, ખાલી છે.આને ધ્યાનમાં રાખીને, નાગરિક અરજી ટકી રહેશે નહીં અને તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંદીપ એન. ભટ્ટ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for*

any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.